

Спецвипуск

ПУЛЬС ЛІЦЕЮ

Воїни всіх поколінь

Герой часів Київської Русі

У період Київської Русі військовому мистецтву надавалось велике значення. Воїни були добре тренованими та готовими у будь-який час іти в бій. Армія могутньої держави була оснащена всіма сучасними на той час засобами для оборони та наступу. Основними ворогами Київської Русі, як відомо, були монголо-татари, раніше – половці та печеніги.

Особливістю українських військ цього періоду було те, що воєнні формування складали окремі роди русичів. Дружинники були не тільки воїнами, а й радниками князя. Велике значення тоді мало народне ополчення, яке власне, і називали словом «воїни».

Основною зброєю того часу були короткі списи, мечі, луки і ножі-скрамасакси. Щодо обмундирування, то шоломи у русичів були гостроверхими, тіло і навіть обличчя захищала кольчужна сітка. А щити були дерев'яними. Спорядженню верхового коня теж надавалось великого значення.

Характерним було те, що перед початком бою військо завжди молилось. Такі відомості подані вже з часу, коли народ був похрещеним. Основу князівських збройних загонів

складали дружинники-лицарі. Наприклад, князь Святослав, за свідченнями літописців, був дуже хоробрим, понад усе цінував честь воїна, рівність побратимів та був готовий до самопожертви. *«Святослав був хоробрий, легкий на ходу як барс, у поході не возив а собою ні казанів, ні наметів... і як ішов із ким воювати, то посилав перед себе своїх послів, щоб вони оповістили про те ворогів, кажучи: «Іду на ви»».*

А хто ж такий насправді князь Святослав, якого ще в народі називають Хоробрим? Святослав — це та постать на українській нації на яку потрібно рівнятись, бо це наш воїн, герой, який залишив нащадкам мужність і віру в себе. Ми маємо бути вірні їхнім заповітам – жити щасливо і в поща-

ні, з повагою один до одного.

Як військовий та державний діяч, князь Святослав Ігорович є для нас прикладом, адже саме він позбавив Київське князівство усіх гнобителів, які становили загрозу – політичну, військову та економічну. Саме князь Святослав Ігорович довів нам, що позбавитися ворога може лише за умови, коли її правителі – найкращі сини народу, коли сама нація бореться за своє щастя і безпеку.

Князь ніколи не відмежовувався від власного народу, ніс увесь тягар військової справи зі своїми побратимами, маючи при цьому знатний рід, не виділявся з-поміж своїх людей. Святослав Хоробрий – це уособлення соціальної справедливості в українській історії.

Руси здобули собі славу відважних, вправних, вірних своїй справі воїнів. Відомо, що їхні загони не раз перемагали кількісно переважаючі сили ворогів. Візантійський літописець Лев Діакон так писав про них: *«... роси, що здобули славу переможців у сусідніх народів, вважаючи за величезне лихо втратити її і бути переможеними, билися відчайдушно».*

Катя Прокопенко

Наші славні козаченьки

Ну хіба не чіпляють усіх загадкові легенди про мужніх воїнів, пісні про кремезних хлопців, розповіді про наших справжніх українців – козаків і гетьманів, а особливо про Запорозьку Січ?

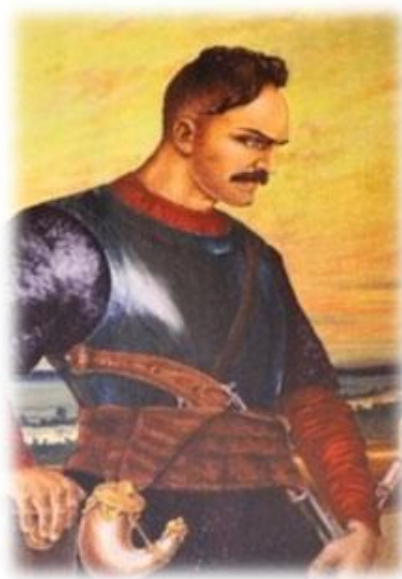
Запорозька Січ — суспільно-політична та військово-адміністративна організація українського козацтва, яка склалася у першій половині XVI ст. за дніпровими порогами у районі острова Хортиця і існувала до 1775 р. Із військового центру Запорозька Січ перетворилася на своєрідне державне утворення — козацьку православну демократичну республіку, яка мала демократичний соціально-політичний лад, особливу військову організацію, своєрідний життєвий уклад, побут і звичаї.

Козаки дуже добре володіли фортифікаційним мистецтвом: оточували себе валами і ровами, перейти які було неможливо. А якщо доводилось розкладати табір – розставляли довкола вози. Французький військовий інженер Боплан так писав про це: «500 татар не наважуються атакувати 50-60 козаків, якщо ті йдуть під захистом табору, а 100 козаків за табором можуть відбитися і від тисячі поляків». У козаків були добре розвинуті кіннота, піхота та навіть флот. У XVII столітті їхню піхоту вважали найкращою в Європі. Вміло стріляли з рушниць, мушкетів та володіли холодною зброєю. А ще характеризувались неабиякою спритністю та вмінням виходити зі, здавалося б, безвихідних ситуацій. Бо ж кажуть, були серед них навіть характерники.

«Ні вогонь, ні вода, ні шабля, ні звичайна куля, крім срібної, їх не брали». Так говорили про легендарних характер-

ників. Вважали, що вони знають таємну силу речей, знають майбутнє та вмюють те, що звичайному воїну не під силу.

А найголовнішими, найсильнішими і найвідповідальнішими там були гетьмани! І сьогодні мова піде про видатного і відомого усім козака Северина Наливайко.

Життя Наливайка до 1594-го року маловідоме. Вважається, що народився в містечку Гусятин (нині Тернопільської області), в окремих історичних працях вказуються також Кам'янець-Подільський чи Острог — приблизно в першій половині 60-х р. XVI ст. Велика, героїчна і трагічна постать, що стала символом непокірності та вільного духу козацтва. Северин Наливайко, спершу простий сотник реєстрового козацтва, а потім – отаман і керівник великого повстання, потужного народного руху проти шляхти. Був родом з Галичини. Подався на Січ після того, як його батька вбила шляхта. У 1594 році здійснює похід в Молдавію, а потім – у Валахію і Трансильванію. Повертається на службу до князя Острозького, а влітку того ж року за допомогою військової

сили реєстрових козаків під приводом боротьби з татарами захоплює Поділля. Звідси й розпочалося велике повстання. На допомогу Наливайко покликав Запорозьку Січ. Повстання почалося в Брацлаві. Козацький сотник пам'ятав долю Косинського та минулорічні помилки повстанців, тому спрямував агресію козаків та селян на периферію, в сільську місцевість, намагаючись уникати великих польських з'єднань та не вступати з ними у боротьбу. За короткий період часу козаки спромоглися взяти під свій контроль частину Молдавії, все Східне Поділля, Київщину та частину Волині. Потім Наливайко вдерся у Білорусь і там організував повстання проти литовської шляхти. Повстання набирало грандіозних масштабів. В листопаді Наливайко захопив Бар, а в грудні – Вінницю. Звідти його частина військ рушила на Волинь і підкорила Луцьк, а січовий ватажок Лобода пішов до Білої Церкви. Повстання охопило Південні райони Білорусі, і Наливайко увійшов до Могилева, а в Речіці випустив звернення до короля з вимогою віддати козакам територію між Бугом і Дністром. Проте Польща мобілізувала великі сили, армію з Молдови, а з Литви на Білорусь вирушило 15 тисяч війська для боротьби із повстанням та Северином Наливайком. Козаки та частина селян видали Наливайка, оскільки сподівалися, що тоді поляки їх відпустять з табору в якому два тижні витримували облогу, але так не сталося, і майже всі повстанці загинули. Наливайка стратили у Варшаві в 1596 році.

Кочаровська
Марина-Софія
<http://indragop.org.ua>

Мужність Миколи Загаєвича

В роки Першої Світової війни, 18 березня 1914 року, з ініціативи українських дячів Галичини було сформоване військове товариство «Січових стрільців». Це була добровольча армія, що складалася переважно з тих, хто за віком вже не підходив для служби в регулярному війську або не служив в армії. Легіон ніколи не перевищував двох тисяч осіб і підпорядковувався Австрійському уряду. Не дивлячись на це, військо мало схожі риси з Запорізьким козацтвом: усі назви нагадували про нього. Наприклад, батальйон у простій мові був куренем, напівбатальйон — напівкуреном. Курені ділилися на сотні, сотні — на чотири чоти. Як не дивно, зброї у стрільців майже не було, вони не могли купити нову, навіть гармат не вистачало, але воювали вони відважно, залишаючись патріотами своєї країни. Звісно, було не без втрат. Лише до початку 1917 року в боях було вбито 350 осіб, 1200 було поранені й ще 1500 потрапили до російсь-

кого полону.

Слід відзначити героїзм Миколи Загаєвича, який був сотником Армії Української Держави і військ Директорії. З липня 1914 року він служив у Легіоні Українських січових стрільців. У 1916 році — хорунжий, командир чоти 3-ї сотні УСС. У вересні 1916 року потрапив до російського полону. Після повернення разом з іншими старшинами до Києва він став одним із організаторів

Галицько-

Буковинського куреня — 1-го куреня Січових стрільців. Очолював бомбометну сотню з галичан-січовиків. Наприкінці вересня 1918 року, після отримання дозволу гетьмана П. Скоропадського на формування окремого пішого загону Січових стрільців, переїхав разом із сотнею до Білої Церкви, місця формування загону. Очолював 3-тю сотню Січових стрільців.

Загинув у бою під Мотопилівкою під час протигетьманського повстання. Все життя Миколи Загаєвича минуло в бою. І це історія тільки однієї людини, а таких як він було тисячі і всі ці люди боролися за одне — за свій народ.

Анастасія Єгорова

Головнокомандувач Роман Шухевич

УПА була створена 14 жовтня 1942 року за рішенням політичного проводу ОУН для захисту мирного населення України від знущань Німецької окупаційної влади. Головнокомандуючим УПА, з 1943р. по 1950р. був Роман Шухевич, псевдонім Тарас Чупринка. Маючи визначні здібності, він створив дієздатну, багаточисельну військову силу, котра потужно протистояла Німецьким і Радянським каральним військам.

Незважаючи на те, що Роман Шухевич у структурах ОУН і УПА обіймав найвищі становища, у контактах з людьми він був завжди врівноважений, коректний, відвертий. Головнокомандувач також був вельми витриманою людиною, ніколи не підвищував голосу, хоча інколи, як військовикові, і годилося б давати інструкції та пояснення, а передовсім накази, більш акцентовано (тобто з деяким притиском). Але у різних випадках, і за бойових, і не бойових умов, усі бачили в ньому головним чином зверхника, а відтак громадянина

з надзвичайно високим авторитетом. Роман Шухевич був високоосвіченою особою, розумівся у всіх дисциплінах військової справи, у теоретичному та практичному плані, в організації збройних сил. Провідник ОУН прекрасно знав історію, літературу, мистецтво, музику. Крім своєї рідної — української, а також польської та німецької, Шухевич чудово знав старослов'янську, латинську та старогрецьку мови. Проте своїми знаннями він ніколи не чванився, висловлюючись про них аж надто скромно. Яскравою сторінкою національно-визвольних змагань є історія і діяльність УПА, яка своєю боротьбою не тільки запалила надію на вільне життя у серцях мільйонів синів і дочок українського народу, але й показала героїзм та самопожертву всім країнам Європи. На героїзмі УПА будуть виховуватися нові українські покоління. Своїм прикладом вояки УПА запалили вогонь у серцях наступних поколінь українських патріотів. У цьому їх головна заслуга, в цьому їх історична роль. Визволена Нація не забула своїх Героїв. З особливим піднесенням українці вшановують пам'ять Романа Шухевича. Його героїчну боротьбу оспівано в народних піснях і думах, легендах і переказах, звеличено в поезії та увічноно в наукових дослідженнях, що видаються різними мовами світу.

Тетяна Тягунова

Герой нашого часу

В усі віки на території України проходили війни захищаючи свою державу від загарбників або ми розширювали територію нашої держави за рахунок військових дій. Як не крути, але все вирішувалось за допомогою зброї.

Свободу українці цінували в різний період часу, а особливо сьогодні в часи технічного прогресу в демократичній державі.

Хто ж такий воїн? Це чоловік мужньої статі, який вміє володіти різною зброєю, розумний, з чистим серцем і сильним духом. Часи змінили зброю, тактику та способи формування військ. Та незмінним залишається волелюбний дух, незламність і здатність до саможертвності, яка дивує увесь світ.

Якщо повернути годинникову стрілку назад, то три роки тому, я б сказала, що майже не залишилось справжніх воїнів. А зараз у мене навіть не те що язик не повертається це вимовити, а й думка, що чоловік це не воїн до моєї голови не приходять. Так є багато чоловіків які пішли на війну не з власної волі, але ж як ми знаємо чесно несуть свою службу, ніхто не кинув зброю, не зрадив свого товариша, а мужньо тримає удар від ворога-брата

під палючим сонцем і сильним морозом.

шов захищати рідну країну від ворога. Він завжди отримує

Одного з таких героїв випустив Технічний ліцей Шевченківського району міста Києва.

Юрочек Володимир душа компанії й загальний улюбленець учнів і вчителів. Під час лицейного життя приділяв багато уваги дівчаткам. У лицей навчався нормально, що дало йому змогу поступити і закінчити факультет метрології й стандартизації в Київському національному університеті технологій та дизайну.

Двадцяти чотирьох річний Володимир не став ховатись за спиною матері, поставивши на найвищу сходинку інтереси свого народу аніж власні, пі-

задоволення від життя не дивлячись на те, що поблизу вибухають гранати і свистять кулі.

Такі герої як Володимир формують обличчя світу, де хто навіть віддаючи власне життя, щоб здійснилась мрія багатьох з нас — мир над головою й вільна країна.

Дякуємо тобі Володю за твій мужній вчинок! Повертайся швидше додому живий і неушкоджений!

Софія Волченко
Наталія Капшученко